

**"ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO'NALISHLARI" nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Current State of Distance Education Technologies: Analysis and Prospects in Higher Education

Olimova Gulbahor Sobirjon qizi

Uzbekistan National Pedagogical University named after Nizami Master's student of
"Information Technologies in Education"

Abstract: This article analyzes the current state of distance learning technologies in the higher education system, along with their pedagogical and technical characteristics. The research examines the advantages of distance learning, its impact on student performance, and trends at both global and national levels. Furthermore, the role of artificial intelligence and cloud technologies in enhancing the quality of education is highlighted.

Keywords: distance learning, digital technologies, LMS, higher education, online teaching, artificial intelligence, educational platforms.

Annotatsiya: Ushbu maqolada oliy ta'lim tizimida masofaviy ta'lim texnologiyalarining joriy holati, ularning pedagogik va texnik xususiyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqotda masofaviy o'qitishning afzalliklari, talabalar o'zlashtirishiga ta'siri hamda global va milliy miqyosdagi tendensiyalar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, sun'iy intellekt va bulutli texnologiyalarning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni yoritiladi.

Kalit so'zlar: masofaviy ta'lim, raqamli texnologiyalar, LMS, oliy ta'lim, onlayn o'qitish, sun'iy intellekt, ta'lim platformalari.

XXI asrning uchinchi o'nyilligiga kelib, axborot texnologiyalari ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylandi. An'anaviy ta'lim shakllari o'z o'rnini moslashuvchan, makon va vaqt tanlamaydigan masofaviy formatlarga bo'shatib bermoqda. Bugungi kunda masofaviy ta'lim nafaqat favqulodda vaziyatlar (masalan, pandemiya) chorasi, balki oliy

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

ta’limning strategik rivojlanish yo‘nalishi hisoblanadi.

Masofaviy ta’lim — bu o‘qituvchi va talaba o‘rtasidagi jismoniy masofani zamonaviy telekommunikatsiya vositalari yordamida bartaraf etuvchi tizimdir. O‘zbekiston Respublikasida 2022/2023 o‘quv yilidan boshlab davlat oliy ta’lim muassasalarida masofaviy ta’lim shakli rasman joriy etila boshlandi. Bu jarayon davlat ta’lim standartlari va professional malaka talablariga to‘liq moslashtirilgan.

Bugungi kunda masofaviy ta’lim quyidagi asosiy texnologik ustunlarga tayanadi:

- LMS (Learning Management Systems): Moodle, Canvas va Google Classroom kabi tizimlar o‘quv jarayonini boshqarish, testlar o‘tkazish va resurslarni tarqatishning asosiy markazi hisoblanadi.
- Sinxron aloqa vositalari: Zoom, Microsoft Teams va Google Meet orqali real vaqtdagi video-ma’ruzalar va seminarlar tashkil etiladi.
- Sun’iy intellekt (AI): AI yordamida talabalarning o‘zlashtirish darajasini tahlil qilish va individual ta’lim trayektoriyalarini yaratish ommalashmoqda.
- Mobil ta’lim (m-Learning): Talabalarning o‘z gadjetlari orqali istalgan joyda ta’lim olish imkoniyati kengaymoqda.

Masofaviy ta’lim texnologiyalari zamonaviy o‘quv jarayonining ajralmas qismiga aylandi. Bu tizim o‘qituvchi va talaba o‘rtasidagi masofadan qat’i nazar, axborot texnologiyalari yordamida bilim almashish imkonini beradi.

Masofaviy ta’limning afzalliklari

Moslashuvchanlik (Flexibility): Talabalar o‘zlari uchun qulay vaqtda va joyda bilim olishlari mumkin. Bu, ayniqsa, ishlaydigan yoki uzoq hududda yashaydiganlar uchun juda qulay.

Resurslarni tejash: Transport, turar joy va o‘quv binolarini saqlash xarajatlari sezilarli

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

darajada kamayadi.

Keng qamrovlilik: Bir vaqtning o‘zida dunyoning turli nuqtalaridagi minglab insonlar bitta kursda ishtirok etishlari mumkin.

Individual yondashuv: Har bir o‘quvchi materialni o‘z o‘zlashtirish tezligiga qarab bir necha bor takroran ko‘rishi mumkin.

Masofaviy ta’limning kamchiliklari

Ijtimoiy muloqotning kamligi: Talabalar va o‘qituvchilar o‘rtasidagi yuzma-yuz muloqot yetishmasligi motivatsiyaning pasayishiga olib kelishi mumkin.

Texnik muammolar: Internet tezligi, elektr energiyasidagi uzilishlar yoki kerakli qurilmalarning (kompyuter, planshet) yo‘qligi jarayonni to‘xtatib qo‘yishi mumkin.

O‘z-o‘zini nazorat qilish qiyinchiligi: Masofaviy ta’lim yuqori darajadagi intizomni talab qiladi. Hamma ham mustaqil ravishda vaqtni to‘g‘ri taqsimlay olmaydi.

Amaliy ko‘nikmalarni shakllantirishdagi cheklovlar: Laboratoriya ishlari yoki tibbiy amaliyot kabi qo‘l bilan bajariladigan ko‘nikmalarni masofadan o‘rgatish murakkabroq.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Yaqin o‘nlikka mo‘ljallangan tendensiyalar shuni ko‘rsatadiki, oliy ta’limda Gibrid (Aralash) ta’lim modeli yetakchi o‘ringa chiqadi. Bulutli texnologiyalar (35.6%) va virtual voqelik (VR/AR) vositalari ta’limning vizual darajasini yangi bosqichga ko‘taradi.

Xulosa qilib aytganda, masofaviy ta’lim texnologiyalari shunchaki "muqobil" emas, balki sifatli ta’lim olishning global standartiga aylanmoqda. O‘zbekiston sharoitida bu tizimni rivojlantirish uchun raqamli infratuzilmani yaxshilash va pedagoqlarning IT-kompetensiyalarini muntazam oshirib borish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

- 1.Lex.uz. (2022). Masofaviy ta’lim shaklini joriy etish tartibi to‘g‘risidagi normativ hujjatlar. lex.uz.
- 2.Ibraymov A.E. (2020). Masofaviy o‘qitishning didaktik tizimi. – Toshkent: “Lesson press”.
- 3.Maxkamova M.U., Hasanova S.H. (2023). Masofaviy ta'lim texnologiyalari asosida o'qitishning xususiyatlari. Cyberleninka. cyberleninka.ru.
- 4.Jiyenbayeva N.K., Sheraliyev S.K. (2025). Masofaviy ta'limning bugungi kundagi ahamiyati va o‘ziga xos xususiyatlari. Ilmiyanjumanlar.uz. ilmiyanjumanlar.uz.
- 5.Digital Technologies and Distance Learning in Higher Education. (2026). ResearchGate. researchgate.net.
- 6.Samarqand Davlat Universiteti. (2024). Masofaviy ta'lim tizimining afzalliklari haqida tahliliy maqola. samdu.uz.
- 7.In-Academy. (2025). Masofaviy ta'lim texnologiyalari va ularning ta'lim sifatiga ta'siri. in-academy.uz.